

Élet, erdő, egészség

Beszélgetés Spiegel Endrével, a DALERD Zrt. vezérigazgatójával

Éppen egy évtizeddel ezelőtt volt utoljára az Alföldön – egész pontosan Debrecenben – egyesületi vándorgyűlés, így időszerű volt már, hogy ismét az alföldi erdők, erdőgazdálkodás, és az alföldi erdészek felé forduljon a szakma és ezzel együtt ma már bizonyos mértékben a nem szakmabeliek figyelme is. A végtelen rónaságok világának egyik emblemikus szeglete, a Viharsarok, és annak „gyöngyszeme”, Gyula városa látja vendégül a Kárpát-medencéből összeseregülő magyar erdészeket, az Országos Erdészeti Egyesület idei 149. Vándorgyűlésén. Az éves nagy találkozóhoz hagyományosan kapcsolódva ugyancsak a Gyula környéki erdőkben, Városerdőn rendezik az *Év erdésze – 2018* szakmai verseny országos döntőjét is. A kiemelt jelentőségű szakmai és egyesületi programok kapcsán *Spiegel Endrével*, a házigazda szerepét betöltő DALERD Zrt. vezérigazgatójával beszélgettünk.

– *Az első pillantásra egyhangúnak tűnő alapvetően agrártájról valljuk be még a szakmán belül sem biztos, hogy elsőként az erdők jutnak eszünkbe, pedig itt fekszik az Alföld második legnagyobb kiterjedésű erdőtümbje, a Mályvádi-erdő. Milyen szerepet töltenek be ma az erdők Békés megye életében, különösen, ha a Társaság – címben is szereplő – hármas jelszavára gondolunk?*

– Nagy tisztelettel köszöntöm az olvasókat! Valóban a közvélemény számára először a megye mezőgazdasági arculata tűnik fel, sokan Magyarország éléskamrájaként tekintenek Békésre. Azonban, ha rápillantunk a térképre, akkor jól látható, hogy megyénk egy folyómedrekkel szeldelt, erdőtümbökkel és gyepekkel tarkított kisebb északi, és egy szántókban bővelkedő nagyobb déli részre tagolható.

A megyénk északi részén élő emberek mindennapi életében ezért hagyományosan jelen volt és van az erdő, míg megyénk főként szántókkal borított részén élők életében kevésbé. Itt egy házhely nagyságú facsoportot is erdőnek tekintenek és nem kisebb szeretettel említik a település mellett elterülő „rengeteget” mint hazánk nagyobb erdővidékeinek lakói.

Nekünk, itt élő erdészeknek a meglévő erdőállományaink megőrzése mellett az erdőterületünk bővítése talán az egyik legfontosabb feladatunk.

Erdeink a mai kor elvárásának megfelelő kezelés mellett ugyanazokat az értékeket nyújtják az itt élőknek és az ide látogatóknak, mint bárhol máshol az országban. Amellett, hogy munkalehetőséget adnak a vidéki lakosság számára, egyre nagyobb mértékben

nyújtanak teret az erdei sporttevékenységnek, kirándulásoknak, kikapcsolódásnak, ezzel is szolgálva az itt élő embereket.

– *A békési, csongrádi erdészek által kezelt erdőterületek nagyon változatos adottságúak, a Körösök völgyében fekvő jó termőhelyű tölgyesektől, a homokbátakon álló felnyíló erdőkig. Nem könnyíti meg a gazdálkodást a mozaikosság sem. Milyen szakmai kihívásoknak kell ma a gyakorlatban megfelelnetek, akár az erdőművelés, akár a fabasználatt terén?*

– 28 632 ha erdőterületünk gazdasági értékét tekintve elmarad az országos átlagtól. Széttagoltságunkra jellemző,

hogy két megyében 83 község határában gazdálkodunk.

Számtalan ok nehezíti a gazdálkodásunkat és ebben talán a legkisebb probléma a mozaikosságunk. Ez utóbbi rendkívül szoros logisztikát igényel, főleg a fakitermelések vonatkozásában.

Talán a termőhelyi és időjárási szélsőségektől eltekintve a jogszabályokból adódó korlátozások okozzák a legnagyobb szakmai kihívást számunkra.

Spiegel Endre vezérigazgató (szemben) átveszi a kaszói vándorgyűlésen a zászlót

Területünkben 6.311 ha védett és 14.095 ha NATURA 2000 terület. A természetvédelmi elvárásoknak megfelelő kezelés a területünkön található nemzeti park igazgatóságokkal kialakított jó viszonyban köszönhetően országosan is példaértékű.

Visszont az időjárási kitettségünkben fakadó aszály- és tűzkárok, a hullámterí árvízi előtételekből fakadó árvízkárok ismétlődő káreseményei 4-5 évente tulajdonképpen gazdaságilag a startvonalra húznak vissza bennünket.

– *A DALERD Zrt. a többi állami erdőgazdasághoz képest meglehetősen csendesen végzi a dolgát. A korszerű elvárásai azonban nem megkezdhetők, hiszen az állam erdészeti társaságok közjóléti beruházásainak fejlesztése ma kiemelt tulajdonosi, kormányzati cél. A DALERD Zrt. milyen működési célokkal, milyen fejlesztési elképzelésekkel látja el ezt a feladatkörét?*

– Nálunk nem lehet nagyban gondolkodni. Mi kevésbé élünk a fényben és valóban csendben, de a kormányzati elvárásokkal összhangban, ennek a vidéknek a boldogulásáért tesszük a dolgunkat.

Ettől függetlenül lehetőségeinkhez mérten a tulajdonosi joggyakorló aktív

hathatós segítségével próbáljuk mi is a helyi lehetőségeket bővíteni.

Széttagoltságunkból fakadóan természetesen nem tudunk mindenhol ott lenni és minden helyi társadalmi igényt kielégíteni. Kulcsos házat, erdészeti múzeumot, erdei kápolnát építettünk, több lovas és gyalogos turistautat alakítottunk ki, erdei pihenőhelyeket létesítettünk.

Az Országos Kékkör Dél-alföldi szakaszán több turisztikai létesítményt kivitelezünk. Talán az ország egyik legregebbi és legrövidebb erdei iskoláját üzemeltetjük Gyula Városerdőn. Nemrég nagy fába vágunk a fejszénket, amikor mintegy hiánypótlásként Szegeden belefogtunk egy Csongrád megyei erdei iskola épület és ennek egy mellékszárnyát képező új cégközpontunk felépítésébe, ezzel a környezeti nevelés Csongrád megyei bástyáját megteremtve.

A tervezési eljárás lezajlott, a szükséges engedélyek beszerzése megtörtént, most az építési terület előkészítése folyik. 2019 tavaszán tervezzük a beruházás megkezdését. Külön köszönet *dr. Fazekas Sándor* korábbi földművelésügyi miniszter és *dr. Bitay Márton Örs* államtitkár (Agrárminisztérium) támogató segítségéért.

– *A kaszói vándorgyűlés után ismét olyan helyszínre érkeznek a kárpát-medencei erdészek mely eddig még nem adott otthont az Egyesületünk országos éves találkozásának. Ez nagy lehetőség a bemutatkozásra, de egyben kihívás is. Milyen célokkal, motivációval vágtatok bele a házi-*

gazda szerepkörből eredő szervezési munkákba?

– Társaságunk utoljára vándorgyűlést a Millecentenárius évében, 1996-ban szervezett, akkor is egy autentikus helyszínen a Csongrád-megyei Ópusztaszeren.

Jelenlegi célunk az volt, hogy olyan helyre hozzuk el az erdész találkozónkat, ahol az Egyesület fennállásának 152 éve alatt ekkora létszámú erdész közösség egy időben még nem járt. Így esett a választás Békés megyére és ezen belül az ország talán egyik legrövidebbnek mondható településére, Gyulára.

Társaságunk – elhelyezkedéséből fakadóan – két megyés felállásban működik, az egyik központ Szeged, a másik Gyula. Csongrád megye már adott helyszínt vándorgyűlésnek, Békés megye viszont még nem. Ezért kollégáimmal egyetemben különösen fontosnak tartottam társaságunk Békés megyében elhelyezkedő részének bemutatását. Nem titok, jómagam is itt születtem és itt is élek.

A szervező munkálatok két éve indultak, nem kis feladat volt a vár előtti rendezvényterület megszerzése, valamint a vándorgyűlés időpontjának beillesztése a gyulai városi programok sorozatába, de nagy megtiszteltetés számunkra vendégül látni a Kárpát-medence erdész közösségét és ez lebegett első sorban a szemünk előtt.

– *A terepi programok az ünnepi közgyűlés mellett kiemelten fontos részei a vándorgyűlésnek, különösen a házigazda szemszögéből. Milyen szakmai*

tartalommal várjátok az ország minden tájáról összeseregglő erdész kollégákat, a vendégeket? Röviden mutasd be kérlek!

– Kilenc programmal készültünk, amely egyaránt tartalmaz erdészeti szakmai, szakmatörténeti, táj- és kultúrtörténeti, zenei és gasztronómiai elemeket is.

Bepillantást nyerhetünk a Körösök és a Maros völgyének erdőgazdálkodásába, bemutatjuk a természetközeli erdőművelési törekvéseinket, a közjóléti erdőgazdálkodásunkat, az erdei iskolánkat, az ökológiai vízpótlásunkat. Képet kaphatnak vendégeink a zárt és szabadtéri dággazdálkodásunkról.

Megyénk gazdag kultúrtörténeti emlékeiből három kastély, egy kastélyrom és négy kastélypark látogatást illesztettünk a programokba.

Bemutatjuk hely-, tájtörténeti és természetvédelmi értékeink kis szegletét a Kis-Sárrétet, a Kígyósi-pusztát. Bemutatjuk Gyula városának zöldfelület gazdálkodását, valamint magát a várost, annak szépségeit.

Programjaink a Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóságának, a ROMSILVA Arad megyei erdészetének, Gyula város és Geszt község önkormányzatának, a Muzsikál Az Erdő Alapítványának és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóságának közreműködésével valósulnak meg.

– *Megköszönve a beszélgetést sikeres rendezvény lebonyolítást, illetve vihar- és hőségmentes kellemes időjárást kívánok!*

Nagy László

Fotó: **Nagy László, DALERD Zrt.**

